

Januar 2015

Sporbarhed af fødevarekontaktmaterialer

Fødevarekontaktmaterialer skal kunne spores gennem leverandørkæden.

Regler

Forordning 1935/2004 om materialer og genstande bestemt til kontakt med fødevarer fastsætter i artikel 17 regler vedrørende sporbarhed. Artikel 17 omfatter alle fødevarekontaktmaterialer, fx emballage, produktionsudstyr og råvarer til fremstilling af fødevarekontaktmaterialer.

Artikel 17

Sporbarhed

1. Materialernes og genstandenes sporbarhed skal sikres i alle led for at lette kontrol, tilbagekaldelse af mangelfulde produkter, forbrugeroplysning og placering af ansvar.
2. Under behørig hensyntagen til den teknologiske gennemførlighed indfører virksomhedslederne systemer og procedurer, der gør det muligt at identificere, fra hvilke og til hvilke virksomheder der er leveret materialer eller genstande og, hvor det er relevant, stoffer eller produkter, der er omfattet af denne forordning og gennemførelsesforanstaltningerne hertil, og som er anvendt til fremstilling af sådanne materialer og genstande. Disse oplysninger stilles på anmodning til rådighed for de kompetente myndigheder.
3. Materialer og genstande, der markedsføres i Fællesskabet, skal kunne identificeres ved hjælp af et hensigtsmæssigt system, der gør det muligt at spore dem via mærkning eller relevant dokumentation eller information.

Formål

Sporbarhed er et risikostyringsredskab, der anvendes, når et fødevarer sikkerhedsproblem skal afgrænses. Sporbarhed skal sikres i alle led og identificerer, hvorfra produktet stammer og hvor det sendes hen. Dermed kræves der sporbarhed et led frem og et led tilbage i forsyningskæden, dog med undtagelse af leddet ud til den enkelte forbruger.

Formålet med sporbarhed er at sikre målrettet tilbagetrækning af ulovlige produkter og at tilvejebringe relevant information til forbrugere og kontrolmyndigheder. Da sporbarhed letter kontrol, tilbagekaldelse af farlige produkter, sikrer forbrugeroplysning og placering af ansvar, bidrager dette til øget fødevarer sikkerhed.

Producenter af fødevarekontaktmaterialer og fødevarer skal betragte sporbarhed sammen med egenkontrol som et værktøj til at sikre, dels at produkterne er i overensstemmelse med lovgivningen og dels til at afgrænse et parti i tilfælde af, at det skal trækkes tilbage fra markedet, fx hvis der viser sig at være sundhedsmæssige problemer med produktet.

Omfattede virksomheder

Kravet om sporbarhed gælder bl.a. for

- producenter af fødevarekontaktmaterialer og deres råvareleverandører
- producenter af fødevarer. Der stilles både krav til emballage og produktionsudstyr, der kommer i kontakt med fødevarer.
- importører af fødevarekontaktmaterialer eller halvfabrikata hertil. Ved import fra 3. lande skal importøren være i stand til at identificere, hvem produktet blev importeret fra.
- detailvirksomheder, herunder restauranter

Forudsætningen for at have sporbarhed er, at virksomheden kan få oplysning tilbage i leverandørkæden. Virksomheder, der producerer eller markedsfører fødevarekontaktmaterialer bør derfor stille krav til deres leverandører om sporbarhed helt tilbage til råvaren.

For papir, pap, sten, kork, gummi og genvundet plast gælder kravet om sporbarhed først fra producent eller leverandør. Dette skyldes, at det for kvaliteten af produktet er relevant at vide, at en råvare fx er genbrugs-glas, men det er derimod ikke nødvendigt at kende til den nøjagtige angivelse af, hvor genbrugscontaineren har været opstillet.

Nødvendige oplysninger

Det skal være muligt at identificere fra hvilke og til hvilke virksomheder, der er leveret fødevarekontaktmaterialer og halvfabrikata hertil. Identifikation skal ske via mærkning, relevant dokumentation eller information.

Alle forhandlere af fødevarekontaktmaterialer og fødevarer skal

- kunne oplyse deres leverandørers navne og adresser
- kunne oplyse deres aftageres navne og adresser
- råde over et system, der gør dem i stand til at identificere leverandører og aftagere af deres produkter
- kunne oplyse transaktions- eller leveringsdato
- kunne oplyse arten og vægt eller mængde af det leverede produkt (evt. serienummer og en mere detaljeret beskrivelse, fx materialetype og anvendelsesformål)
- have procedurer, der gør det muligt at videregive disse oplysninger til myndighederne

Den enkelte virksomhed skal altså have et system til at registrere flowet (in- og output) af produkter i virksomheden. Afgrænsningen af et parti er op til producenten. Jo større parti des færre variable at holde styr på, men konsekvensen af at operere med store partier kan være, at der skal trækkes et meget stort parti tilbage fra markedet. For produkter fremstillet af råvarer under en kontinuerlig proces, fx papir, er det vigtigt, at producenten registrerer opholdstiden, in- og output (fx mængde og råvareidentifikation) for at kunne afgrænse et parti.

Det er ikke et krav, at hvert enkelt fødevarekontaktmateriale mærkes med producent eller oprindelse. Men mærkning er til virksomhedens fordel, da små partier eller enheder derved kan spores.

Alle oplysninger, som er relevante for sporbarheden, bør opbevares. Det anbefales at opbevare dokumentation for fødevarekontaktmaterialer i en periode på 5 år, medmindre særlige forhold kan begrunde andet.